

بسمه تعالی

ضوابط مشارکت و سرمایه‌گذاری برای طبیعت‌گردی در مناطق طبیعی

در اجرای بند هـ ماده ۳ و ۵ آیین‌نامه کمیته ملی طبیعت‌گردی مصوب ۲۷۳۱۵ ت ۳۳۵۳۶ هـ مورخ ۱۳۸۴/۵/۵ هیأت محترم وزیران به منظور تنظیم مقررات سرمایه‌گذاری با محوریت طبیعت‌گردی، ضوابط مشارکت و سرمایه‌گذاری با رعایت چارچوب‌های قانونی حاضر در ۱۰ ماده و ۷ تبصره در مورخ ۱۳۹۴/۱/۳۱ به تصویب کمیته ملی طبیعت‌گردی رسید و از تاریخ ابلاغ برای کلیه دستگاه‌های اجرایی لازم‌الاجرا است:

ماده ۱- برنامه‌های طبیعت‌گردی:

طبیعت‌گردی مطابق ماده ۴ آیین‌نامه طبیعت‌گردی بر مبنای برنامه‌های زیر اجرا می‌گردد:

الف- طبیعت‌گردی متمرکز که از طریق استقرار در مراکز اقامتی و مرکز بازدیدکنندگان یا بازدیدهای چندروزه صورت می‌گیرد.

ب- طبیعت‌گردی غیر متمرکز که متضمن بازدیدهای کوتاه مدت با وسایل و امکانات غیر ثابت می‌باشد.

تبصره ۱- ایجاد هرگونه تأسیسات و امکانات اقامتگاهی و گردشگری از قبیل کمپینگ و چادر و سایر تسهیلات باید مطابق طرح مدیریت مصوب باشد.

تبصره ۲- سرمایه‌گذار موظف است در طرح پیشنهادی، برنامه‌هایی برای آموزش جوامع محلی و همچنین بازدیدکنندگان داشته باشد.

ماده ۲- عرصه‌های موضوع این ضوابط:

طرح‌های طبیعت‌گردی با رعایت ضوابط و مقررات و تأیید دستگاه مربوط مطابق ماده ۵ آیین‌نامه کمیته ملی طبیعت‌گردی در بخش‌هایی از مناطق زیر که دارای جاذبه‌ها و ویژگی‌های خاص طبیعت‌گردی باشد تهیه و پس از تصویب کمیته ملی به مرحله اجرا درمی‌آیند:

الف- منابع طبیعی ملی تحت اختیار و مدیریت سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور.

ب- زون‌های تفرجگاهی واقع در مناطق چهارگانه و تالاب‌ها و مناطق شکار ممنوع تحت اختیار و مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست.

ج- مناطق دارای جاذبه‌های طبیعی واقع در محدوده‌های فرهنگی، تاریخی و باستانی تحت اختیار سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری.

د- محدوده‌های مناسب واقع در املاک و مستثنیات قانونی اشخاص با رعایت حقوق ایشان که امکان و استعداد لازم جهت اجرای برنامه طبیعت‌گردی را داشته باشد.

هـ- اراضی ملی و دولتی محدوده شهرها و بافت روستاها با کسب موافقت دستگاه متولی.

و- سایر مناطقی که دارای جاذبه‌های طبیعت‌گردی بوده و در حال حاضر تخریب شده و یا به کاربردهای دیگری اختصاص یافته‌اند، پس از احیاء و یا تغییر در شیوه بهره‌برداری به طرح‌های موضوع این ماده اختصاص می‌یابند.

ماده ۳- تأسیسات گردشگری مرتبط با تفرج متمرکز برای طرح های طبیعت گردی و مصادیق آن:

مصادیق تأسیساتی که به قصد ارائه خدمات و انتفاع برای پذیرایی، اقامت و خدمات مسافرتی به گردشگران و بازدیدکنندگان در مناطق تفرج متمرکز طبق ضوابط دستگاه های ذیربط و ملاحظات زیست محیطی و حفظ کاربری و مالکیت دولت بر عرصه های منابع ملی و دولتی در طرح طبیعت گردی مجاز به احداث می باشند، به شرح ذیل می باشد:

- ۱- اقامتگاه های بوم گردی و اقامتگاه های سنتی.
- ۲- مراکز تفریحی و سرگرمی گردشگری.
- ۳- مجتمع ها، اردوگاهها و محوطه های گردشگری.
- ۴- محیط ها و پارک های طبیعت گردی و گردشگری روستایی و عشایری.
- ۵- مراکز گردشگری ساحلی و دریایی.
- ۶- واحدهای پذیرایی و انواع غذاخوری های منفرد بین راهی موجود.
- ۷- تأسیسات اقامتی و پذیرایی و اقع در مجتمع های خدمات رفاهی بین راهی.
- ۸- مناطق نمونه گردشگری.
- ۹- دهکده های سلامت.

ماده ۴- فضاهای پشتیبان:

استقرارسازه ها و ساخت و سازهای منطبق با تفرج متمرکز در طرح های مصوب و در دست اجرای واقع در مناطق تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست و سازمان جنگلها و مراتع و آبخیزداری کشور متناسب با اکوسیستم هر منطقه به صورت زیر به اجرا درخواهد آمد:

- ۱- اجرای مصوبات طرح تفصیلی موجود برای زون تفرج متمرکز.
- ۲- بررسی و تصویب پیشنهادات مجری در قالب مندرجات ماده ۳ این مصوبه حسب مورد توسط سازمان حفاظت محیط زیست و یا سازمان جنگلها و مراتع و آبخیزداری کشور مورد بررسی قرار می گیرد.
- ۳- چنانچه اجرای پیشنهادات مجری در طرح حاضر به دلایل زیست محیطی و سایر محدودیتها و ممنوعیت های قانونی میسر نباشد مجری می تواند در فضای پشتیبان مکان یابی نماید.

تبصره: تملک و تحویل اراضی در فضای پشتیبان بعهدہ سرمایه گذار است و دستگاه های عضو کمیته ملی در این خصوص مسئولیتی ندارند.

ماده ۵- شرایط متقاضی:

- ۱- دارابودن تابعیت کشور جمهوری اسلامی ایران.
- ۲- تدین به دین اسلام و یا سایر ادیان رسمی جمهوری اسلامی ایران.
- ۳- ارائه گواهی عدم سوء پیشینه از مرجع ذیصلاح.
- ۴- برخورداری از شرایط (تخصص در زمینه طبیعت گردی و یا استفاده از مشاور فنی ذیصلاح).
- ۵- دارای توان لازم مالی برای اجرای طرح های طبیعت گردی.
- ۶- در شرایط مساوی جوامع محلی در اولویت می باشند.

تبصره ۱: مشارکت متقاضیان غیر ایرانی در امر سرمایه گذاری تابع قوانین مربوطه می باشد.

تبصره ۲: برای متقاضیان حقوقی، لازم است امکان انجام فعالیت های طبیعت گردی در اساسنامه آنها ذکر شده باشد.

ماده ۶- مجرای قانونی صدور مجوز:

- ۱- متقاضیان اجرای طرح و پروژه طبیعت گردی قبل از هرگونه اقدام اجرایی موظف به کسب مجوز سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری مطابق ماده دو موسوم آیین نامه ایجاد، اصلاح، تکمیل، درجه بندی و نرخ گذاری تاسیسات گردشگری و نظارت بر فعالیت آنها مورخ ۱۳۹۴/۶/۱۱ هیأت وزیران است.
- ۲- تشخیص نیاز مناطق مختلف کشور به ایجاد واحدهای طبیعت گردی با کمیته ملی طبیعت گردی است.

ماده ۷- مراحل اخذ مجوز:

مراحل اعطای مجوز و موافقت با طرح‌های گردشگری و مهلت‌های مقرر بشرح زیر می‌باشد:

- ۱- مهلت پاسخگویی سازمان‌های عضو کمیته ملی طبیعت گردی برای استعلام های سرمایه گذار شامل صدور مجوز، بررسی و تصویب کتابچه طرح توجیهی در هر مرحله حداکثر ۳۰ روز است و در پایان مهلت تعیین شده در صورتیکه انجام بررسی نیاز به مدت بیشتری داشته باشد مراتب به متقاضی اعلام خواهد شد. در هر صورت مجموع زمان پاسخگویی ها حداکثر ۶۰ روز خواهد بود.
- ۲- مهلت تهیه طرح اجرایی و نقشه های معماری و ملاحظات زیست محیطی برای سرمایه گذار شش ماه است و در صورت تاخیر سرمایه گذار مجوز طبیعت گردی وی ابطال خواهد گردید.
- ۳- پس از تصویب طرح اجرایی و نقشه های معماری، نسبت به انعقاد قرارداد اجرای طرح برحسب مورد فی مابین هر یک از دستگاه های عضو کمیته ملی و مجری طرح منعقد خواهد شد.
- ۴- مدت زمان اجرای تاسیسات مصوب طرح طبیعت گردی مطابق طرح مصوب حسب مورد حداکثر ۴ سال است و جرائم تاخیر در اجرا مطابق مقررات در قرارداد پیش بینی خواهد شد.
- ۵- مدت بهره برداری که در دوره اول از پانزده سال کمتر نخواهد بود در قرارداد تعیین می‌شود.

ماده ۸- شرایط ابطال مجوز یا قرارداد:

موارد زیر برحسب مورد موجب ابطال مجوز فعالیت‌های طبیعت گردی یا فسخ قرارداد بهره برداری می‌گردد:

الف- در زمان طراحی و احداث:

- ۱- عدم رعایت مفاد شرح خدمات اجرایی مصوب.
- ۲- تاخیر در طراحی و احداث بیش از مهلت مقرر حسب مفاد قرارداد.

ب- در زمان بهره برداری:

- ۱- عدم رعایت ظرفیت تحمل منطقه پس از دو بار اخطار و طرح موضوع در کمیته ملی طبیعت گردی.
- ۲- تردد گردشگران و تورها در سایر زون‌های غیر تفریحی (امن، بازسازی و...) پس از یک بار اخطار و طرح موضوع در کمیته ملی طبیعت گردی.
- ۳- تخریب و تغییر اکوسیستم در محیط زیست و منابع طبیعی با اعلام مرجع ذیربط.
- ۴- عدم رعایت هنجارهای اجتماعی و فرهنگی جامعه محلی پس از یک بار اخطار و طرح موضوع در کمیته ملی طبیعت گردی.
- ۵- تغییر کاربری بدون اخذ مجوز قانونی.

تبصره ۱: مرجع تشخیص ابطال و عدم آن کمیته ملی طبیعت گردی می‌باشد.

تبصره ۲: پدیدهی است اعمال تصمیمات کمیته ملی طبیعت گردی مانع از اقدامات و تدابیری نمی‌باشد که هر یک از دستگاه‌های عضو کمیته ملی طبیعت گردی در قبال تخلفات انجام شده حسب وظیفه قانونی به عهده دارند.

ماده ۹ - اسناد پیوست:

هنگام اخذ مجوز طبیعت گردی برای هر مکان طبیعت گردی اسناد مشروحه مرتبط زیر پیوست خواهد شد:

- ۱- راهنمای تدوین طرح اجرایی و استانداردهای طراحی تاسیسات و تجهیزات طبیعت گردی.
- ۲- الزامات و محدودیت ها و ممنوعیت های بهره برداری طبیعت گردی.
- ۳- طرح مصوب پارک و تفرجگاه برای عرصه های تحت مدیریت سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری.
- ۴- پهنه بندی (زون بندی) برای عرصه های تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست.
- ۵- ارائه طرح ارزیابی اثرات زیست محیطی.

ماده ۱۰ - مسئول پیگیری:

دبیر کمیته ملی طبیعت گردی مسئول پیگیری و حسن انجام ضوابط این مصوبه میباشد.

معصومه ابتکار
معاون رئیس جمهور
و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست

محمود حجتی
وزیر جهاد کشاورزی

مسعود سلطانی فر
معاون رئیس جمهور
و رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

فرهاد دبیری
معاون محیط طبیعی
سازمان حفاظت محیط زیست
و عضو کمیته ملی طبیعت گردی

خداکرم جلالی
معاون وزیر
و رئیس سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور
و عضو کمیته ملی طبیعت گردی

مرتضی رحمانی موحد
معاون گردشگری
سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
و عضو کمیته ملی طبیعت گردی

محمدعلی فیاضی
دبیر کمیته ملی طبیعت گردی

هادی سلیمان پور
عضو متخصص کمیته ملی طبیعت گردی